

Universiteit Antwerpen
| Faculteit Rechten

De Indicatieve Tabel 2020: krachtlijnen

Nils Broeckx

Docent UA (Persoon & Vermogen, ALLIC, AHLEC)

Legal consultant Ask Q

Algemene indruk

- **Opzet & structuur blijft hetzelfde**

- Schade aan personen
- Schade aan voorwerpen en kosten
- Interest & provisie
- Opdracht deskundige

Geen focus op “*pure economic loss*”

- **Verschillende verduidelijkingen, maar geen fundamentele wijzigingen**

- **Conceptuele nieuwigheden** (voorkeur voor rente; voor het overige beperkt)
- **Nieuwe bedragen**

Conceptuele nieuwigheden

Schade aan personen

▪ Principe van de drie levenssferen

▪ Concept persoonlijke ongeschiktheid

- ✓ Oplijsting: 'ongemakken' nu samen met 'beperkingen' en 'aantastingen' vermeld

▪ Concept huishoudelijke ongeschiktheid

- ✓ Inclusief verhoogde inspanningen voor huishoudelijke taken (maar geen aparte begrotingsmethode hiervoor + geen vermelding in de modelopdracht voor deskundigen)

▪ Concept economische ongeschiktheid

- ✓ Deskundige moet gemotiveerd % bepalen (*caveat*: EO vs. loonverlies)

▪ Belang van deskundigenopdracht

- ✓ Deskundige mag niet te omslachtig zijn (maar wel uitgebreid?)

Schade aan personen

▪ Tijdelijke schade

- Medische kosten voor consolidatie: *ongewijzigd*
- Hulpmiddelen: *ongewijzigd*
- Hulp van derden: *ongewijzigd*
- TPO: *ongewijzigd*
- THO
 - ✓ 65-35 regel onderbouwd door wetenschappelijke studies
- TEO
 - ✓ Fiscale/sociale reserves bij inkomstenverlies enkel indien gevorderd (*ultra petita*-beginsel; niet vermeld in FR versie)
 - ✓ Vergoeding voor inkomstenverlies beoogt hetzelfde netto-inkomen te verkrijgen als “vóór het ontstaan van de schade” (i.p.v. “zonder het schadeverwekkend feit”; FR-versie vermeldt dit nog wel zo)

Schade aan personen

▪ Tijdelijke schade

▪ Schade tijdens studies

- ✓ Vergoeding wegens verhoogde inspanningen voor voortzetting van studie is geen vergoeding voor inspanningen om inkomsten te behalen
- ✓ “~~hoger onderwijs~~” → “hoger/universitair onderwijs” (FR-versie ongewijzigd: “au niveau supérieur”)
- ✓ “~~Kosten~~” → “Materiële schade” (FR-versie sprak reeds van “dommage matériel”)
- ✓ Morele schade: differentiatie lager onderwijs vs. hoger/universitair onderwijs (zie *infra*)

▪ Schade van naastbestaanden: *ongewijzigd*

Schade aan personen

▪ Blijvende schade

▪ Vergoedingswijzen

- ✓ Berekeningswijze kan verschillen naargelang de aard van de schade (*in concreto* begroting)
- ✓ **Rente**: “de meest passende vorm” voor ernstige BO want houdt rekening met reële levensduur en vermijdt uitputting van het kapitaal (vgl. voorontwerp hervorming buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht) vs. praktijk
- ✓ **Kapitalisatie**: 1% intrestvoet aanbevolen op basis van actuele rendementen/investeringen waarover slachtoffer beschikt en vrije beschikking van schadevergoeding (i.p.v. verwijzing naar belegging door goede huisvader en naar adviezen van actuarissen) (geen aanbeveling van kapitalisatie als zodanig)
- ✓ **Forfait per punt**: geschikt voor geringe/beperkte of gematigde ongeschiktheden (onduidelijke basis voor deze aanbeveling)

=> Cassatierechtspraak: keuze steeds verantwoord o.b.v. concrete feiten

Schade aan personen

▪ Blijvende schade

- Medische kosten na consolidatie: *ongewijzigd*
- Hulpmiddelen
 - ✓ “van welke aard ook”
 - ✓ Terugplaatsen in situatie als deze “vóór het schadeverwekkende feit” i.p.v. “indien het schadeverwekkend feit niet zou hebben plaatsgevonden” (FR-versie vermeldt dit nog wel zo) en “dan wel hem een compensatie voor dit bewezen gedeelte toe te kennen”
- Hulp van derden: *ongewijzigd*

Schade aan personen

▪ Blijvende schade

▪ BPO

- ✓ Bij kapitalisatie en bij rente kunnen andere basisbedragen dan voor TPO gebruikt worden
- ✓ Pijnschade: verwijzing naar basisbedragen voor TPO (i.p.v. schaal 1/7)

▪ BHO

- ✓ Bij kapitalisatie en bij rente moet rekening worden gehouden met gebruikelijke evolutie in gezinssamenstelling
- ✓ 65-35 regel onderbouwd door wetenschappelijke studies

▪ BEO

- ✓ Referentieperiode voor inkomstenverlies spreiden over meerdere jaren “~~inzonderheid indien het slachtoffer een zelfstandige is~~”
- ✓ Fiscale/sociale reserves bij inkomstenverlies enkel indien gevorderd (*ultra petita*-beginsel; niet vermeld in FR versie)
- ✓ Bij kapitalisatie en bij rente voor vergoeding van verhoogde inspanningen kunnen andere basisbedragen dan voor TEO gebruikt worden

Schade aan personen

- **Blijvende schade**

- Schade van naastbestaanden

- ✓ Vergoeding wegens het aanschouwen van een dagelijkse en langdurige toestand van uitzonderlijk aftakelen **kan indien naastbestaande dit aantoont** (FR-versie vermeldde dit reeds)
→ men had dit beter minder restrictief gemaakt

- Voorbehoud

- ✓ **enkel indien gevorderd** (*ultra petita*-beginsel)

Schade aan personen

▪ Overlijden

- Begrafeniskosten: *ongewijzigd*
- Schade ex haerede: *ongewijzigd*
- Schade van naastbestaanden
 - ✓ Morele schade van vrienden etc. vereist specifieke affectieve en “duurzame” band
 - ✓ Inkomstenverlies: enkel recht op vergoeding indien ook persoonlijk voordeel “zonder het schadeverwekkend feit”
 - ✓ Huishoudschade:
 - ✓ “globale” huishoudelijke gezinswaarde van € 20
 - ✓ 65-35 regel onderbouwd door wetenschappelijke studies
 - ✓ Forfait wordt “berekend” i.p.v. “gekapitaliseerd”

Schade aan voorwerpen en kosten

▪ Voertuigschade

▪ Principe

- ✓ Blijvende schade ondanks herstelling: forfait van 10% op “waarde van het voertuig voor het ongeval” i.p.v. “waarde van het zwaar gehavende voertuig”

▪ BTW

- ✓ Gedeeltelijke BTW-plicht ~ recht op niet-aftrekbare BTW

▪ Takel- en stallingskosten

- ✓ Stallingskosten niet ten laste van de aansprakelijke voor zover deze kosten te wijten zijn aan vertraging wegens nalatigheid van de schadelijder

▪ Gebruiksderiving

- ✓ Wachttijd van voertuig dat buiten gebruik is te bepalen in functie van vertraging wegens nalatigheid van de schadelijder
- ✓ 1 dag wachttijd voor expertiseverrichtingen tenzij tegenbewijs

Schade aan voorwerpen en kosten

- **Verplaatsingskosten:** *infra*
- **Administratiekosten:** *infra*
- **Kledijschade:** *ongewijzigd*

Interest & provisie

- **Vergoedende interest:** *ongewijzigd*
- **Moratoire interest**
 - ✓ Vanaf het eindvonnis (of datum van minnelijke regeling)
 - ✓ Verwijzing naar wettelijke intrestvoet weggelaten (maar art. 1153 oud BW / art. 5.240 wetsvoorstel boek 5 nieuw BW)
- **Creditinterest:** *ongewijzigd*

Nieuwe bedragen

Beperkte bedragswijzigingen

IT 2016

- Administratiekost
 - € 100
- Verplaatsingskost
 - € 0,33 / km ongeacht voertuig type
- Morele schade student
 - € 3.750 voor alle onderwijstypes

IT 2020

- Administratiekost
 - € 50 - € 150 naargelang complexiteit
- Verplaatsingskost
 - € 0,35 / km voor autovoertuig
 - € 0,24 / km voor overige (cf. omzendbrief 683)
- Morele schade student
 - € 2.500 voor lager/middelbaar onderwijs
 - € 3.800 voor hoger/universitair onderwijs

- Geen systematische indexering
- Rechter kan alsnog vergoeding voor muntontwaardiging toekennen, eventueel gecumuleerd met vergoedende interesten (cf. Indicatieve Tabel) :
 - Cass. 13 okt. 1999: apart kan want het gaat om twee verschillende correctieven (renteverlies vs. muntontwaardiging)
 - Cass. 20 febr. 2004: vergoedende interesten vergoeden muntontwaardiging en uitgestelde vergoeding (maar aparte vergoeding niet uitgesloten indien bedragen worden geactualiseerd en indien interestvoet naargelang wordt aangepast)

Toepassing in de tijd

- **Relevant voor lopende dossiers**

- **1ste stroming:** nieuwe IT volledig toepassen op elk schadegeval waarover uitspraak wordt gedaan na publicatie van nieuwe IT
 - Bv. Rb. Leuven 5 december 2017 (peildatum = datum uitspraak)
 - Bv. Pol. Gent 15 december 2017 (soevereine appreciatie)
 - Bv. Pol. Kortrijk 5 maart 2018 (peildatum = datum uitspraak)
 - Bv. Pol. Antwerpen 14 januari 2019 (vergoedende intresten aan helft van wettelijke intrestvoet, want reeds actualisering via toepassing IT 2016)
- **2de stroming:** oude IT nog toepassen op schade vóór publicatie van nieuwe IT
 - Bv. Pol. Antwerpen 29 september 2017 (gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel)
 - Bv. Rb. Kortrijk 5 oktober 2018 (actualisering ziet reeds vervat in vergoedende interesten)

- **Relevantie te nuanceren: de tabel blijft slechts “indicatief”**

Besluit

Uitgangspunt, maar geen eindpunt

Uitgangspunt

- Bevordert rechtszekerheid en rechtvaardigheid(gevoel)
- Bevordert buitengerechtelijke geschilafhandeling
- Bevordert kritische reflectie in het licht van het concrete geval

Geen eindpunt

- Nog geen volledige tabel (focus op bepaalde facetten van persoon- en voertuigschade)
- Nog geen volledige “memorie van toelichting”